

БИБЛИОТЕКА "ЈОЖЕФ АТИЛА"
Дамјанићева бр. 2.
24420 Кањижа

JÓZSEF ATTILA KÖNYVTÁR
Damjanich u. 2.
Magyarkanizsa

Tel/fax: (00-381)-(0)24-4877-323 • www.jab.org.rs • e-mail: jab@jab.org.rs

ПИБ: 100953297 • МАТ. бр.08734160 • Шифра деп.: 9101 • Бр. рачуна код Управе за трезор експозитура Кањижа: 840-456664-67 • ЈБК 08494

Дел.број: 00-25/25
Дана: 12.02.2026.год.
Кањижа

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ

БИБЛИОТЕКЕ „JÓZSEF ATTILA“ КАЊИЖА

У 2025. ГОДИНИ

Чаба Буш
директор

Кањижа, 12.фебруар, 2026.године

Садржај

1. УВОД	3
2. НАБАВКА	3
3. ОБРАДА БИБЛИОТЕЧКЕ ГРАЂЕ	5
4. КОРИСНИЦИ И КОРИШЋЕЊЕ БИБЛИОТЕЧКИХ УСЛУГА	5
5. БИБЛИОТЕЧКИ КАДАР	6
6. МЕДИЈСКО ПРИСУСТВО И ПР АКТИВНОСТ	8
7. РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ БИБЛИОТЕКЕ.....	8
8. КОНКУРСИ.....	9
9. ИЗДАВАЊЕ.....	10
10. САРАДЊА СА ДРУГИМ ПАРТНЕРИМА.....	10
11. КУЛТУРНО-ОБРАЗОВНИ ПРОГРАМИ.....	10
12. ПРИЛОГ – ПРИСУТНОСТ У МЕДИЈИМА.....	14

1. УВОД

Јавна библиотека је установа културе чији је задатак да свим грађанима обезбеди библиотечко-информационе услуге путем приступа различитим изворима информација, и њихово коришћење, у циљу задовољавања њихових културних, информационих, научних, образовних и рекреативних потреба.

Јавна библиотека има важну улогу у друштву тиме што омогућава да сваком појединцу постану доступна многобројна и различита знања, идеје и мишљења.

Своју укупну делатност Библиотека „József Attila” Кањижа је у 2025. години обављала у складу са одговарајућим законским прописима (Закон о култури, Закон о библиотечко-информационој делатности, подзаконски акти који регулишу рад библиотека, нормативни акти библиотеке), а у стручном раду према савременим међународним стандардима.

Библиотека „József Attila“ Кањижа је допринела подизању квалитета живота локалне заједнице обезбеђивањем слободног, подједнаког и неограниченог приступа тековинама културе и цивилизације, знању, идејама и информацијама, што је и њен основни задатак.

Библиотечка делатност се у Библиотеци „JózsefAttila“ Кањижа одвија кроз рад одељења за одрасле и одељења за децу, као и у огранку у Хоргошу.

2. НАБАВКА

Библиотека настоји да освежи и попуни своје фондове публикацијама водећи рачуна о потражњи и исказаним потребама од стране корисника. У 2025. години Библиотека је, у складу са својим материјалним могућностима набавила **1782** нових књижних јединица, што је ипак мање од важећим Стандардом прописаних 3500 нових књижних јединица (на број становника од 20 000 до 35 000 требало би годишње приновити 3 500 нових књига).

Наше тренутно стање књижног фонда, укључујући и огранак у Хоргошу, је **80126** књижних јединица.

Број и структура приновљених књига у Кањижи и Хоргошу по УДК (Универзална децимална класификација) систему види се из следеће табеле:

УДК	Кањижа	Хоргош	Укупно
0-опште	104	44	148
1 - филозофија и псих.	20	20	40
2 – религија	8	9	17
3 - друштвене и пол. науке	71	15	86
5 – природне науке	27	8	35
6 – примењене науке	57	25	82
7 – уметност	56	31	87
8 – књижевност и филол.	832	310	1142
9 – историја и географија	96	49	145
Укупно	1271	511	1782

Укупно је обрађено 1782 књижних јединица.

Од овог броја

- Сопственим средствима је набављено: 316
- Средства из буџета: 354
- Средства покрајинског конкурса 197
- Поклон Министарства културе: 487
- Поклон 428

Структура књижног фонда по УДК класификацији на дан 31.12.2025. године:

Кањижа

УДК	0	1	2	3	5	6	7	8	9	Укупно
	2301	1470	706	2018	1241	2412	1960	41649	3459	57216

Хоргош

УДК	0	1	2	3	5	6	7	8	9	Укупно
	765	573	347	675	335	844	689	17498	1184	22910

Структура приновљених књига према језику публикације:

	Кањижа	Хоргош	Укупно
Српски	391	151	542
Мађарски	880	360	1240
Укупно	1271	511	1782

Захваљујући подршци мађарског Министарства за иновације и технологију, наша библиотека је и даље корисник националног програма EISZ у 2025.години, захваљујући којем су наши читаоци добили приступ до 26.000 е-књига на мађарском језику.

3. ОБРАДА БИБЛИОТЕЧКЕ ГРАЂЕ

Библиотечки фонд се обрађује у потпуности у складу са Међународним стандардним библиографским описом (ИСБД / International Standard Bibliographic Description). Почев од 2021. године почели смо да користимо Интегрисани библиотечки систем под називом Qulto за каталогизацију фонда на мађарском и српском језику, као и за позајмицу. Податке, које смо претходних година увели у програме Szirén и Winisis, конвертовали смо у нови програм, тако да се сада читавој нашој колекцији може приступити у једном интерфејсу, у заједничкој бази података. У складу са захтевима модерне ере, каталог је доступан и онлајн преко нашег сајта.

Прошле године смо проширили базу новим књигама, зато је сад Qulto потпуно ажуриран.

4. КОРИСНИЦИ И КОРИШЋЕЊЕ БИБЛИОТЕЧКИХ УСЛУГА

Право коришћења библиотечких услуга имају сви грађани наше општине под истим условима.

Структура корисника библиотечких услуга у 2025-ој години:

Деца	1103
Средњошколци	243
Студенти	61
Радници	286
Земљорадници	42
Пензионери	153
Остали	81
Укупно	1969

Структура коришћења публикација по УДК систему је следећа:

	Кањижа	Хоргош	укупно
0 – опште	106	535	641
1 – филозоф. И психол.	158	97	255
2 – религија	12	93	105
3 – друш. И пол. Науке	42	56	98
5 – природне науке	306	137	443
6 – примењене науке	465	64	529
7 – уметност	217	67	284
8 – књиж. И филол.	11262	3510	14772
9 – историја и геог.	273	33	306
укупно	12841	4592	17433

Коришћење дечјих књига

Кањижа	6080
Хоргош	2054
Укупно	8134

Коришћење серијских публикација у 2025 години:

Кањижа	3715
Хоргош	350
Укупно	4065

5. БИБЛИОТЕЧКИ КАДАР

У 2025. години библиотека је имала 8 стално запослених радника. Особље: 6 стручних лица и 2 помоћне особе. Функцију директора обавља један од стручних сарадника.

Структура стручног кадра:

бр. струч. рад.	висока	виша	средња	укупно
	5	1	-	6

Књижни фонд библиотеке износи **80126** књижих јединица. Ако се овај број упореди са важећим стандардом који каже да је потребан број радника : на 6000 књижних јединица 1 библиотекар и 1 књижничар, лако је установити да Библиотека „József Attila” Кањижа нема довољан број стручних радника. По важећим стандардима требало би да их буде 11.

Један од параметара за број стручних библиотечких радника је и број становника у општини. Тако стандард прописује да би на 5000 становника требао бити запослен 1 библиотекар и 1 књижничар. По овом параметру, наравно грубо рачунајући, Библиотека би требала да има **8** стручних радника. Ово само указује на чињеницу да ми као установа културе већ годинама обављамо своју делатност са недовољним бројем стручних радника.

Запослени у библиотеци су учествовали у неколико акредитованих стручних обука и стручном излету током године.

Табела стручних учешћа и обука 2025. године

Назив обуке	Запослени који су учествовали	Место одржавања	Датум
Путујућа скупштина мађарских библиотекара	Хилда Хорват	Дебрецен, Универзитет у Дебрецену	09–12.07.2025.
Конференција библиотекара Карпатског басена	Хилда Хорват, Берталан Чанади, Анамарија Бата, Чаба Буш	Чонград, Библиотека „Карој Чемеги”	04.06.2025.
„Живе збирке” – стручна конференција Карпатског басена	Чаба Буш	Сента, ЗКВМ	16.10.2025.
Мејкерспејс Радионица	Чаба Буш	Сента, ЗКВМ	30.09. и 01.10.2025.
„Привремено затворено због реконструкције” – акредитована обука – библиотерапија за тинејџере	Анамарија Бата	Сента, ЗКВМ	12.11.2025.
Традиција и обнова – улога библиотека у 21. веку	Чаба Буш	Сента, ЗКВМ	08–09.05.2025.
Вештачка интелигенција (AI) и библиотечко-информациона делатност, акредитовани семинар	Хилда Хорват, Берталан Чанади	Кикинда, Библиотека „Јован Поповић“	06.11.2025.

6. МЕДИЈСКО ПРИСУСТВО И ПР АКТИВНОСТ

Локални, регионални и медији из Мађарске редовно извештавају о нашим догађајима у библиотеци. Захваљујући пожртвованом раду новинара, ТВ и радио особља, успели смо да додатно унапредимо углед наше установе. Редовно обавештавамо медијске куће, које најављују наше догађаје, о нашим актуелним програмима, како би благовремено доспели до заинтересоване јавности.

Издања Magyar Szó, Hét Nap, Панон РТВ, Новосадска ТВ и радио, суботички радио „Szabadkai Magyar Rádió”, мађарски радио „Kossuth Rádió”, интернет новине „Vajdaság Ma” и кањишка Инфо ТВ редовно су извештавали о нашим догађајима и раду. (Опширније о прилогу).

У 2025. години редовно смо ажурирали нашу веб страницу и Facebook профил. Овде увек објављујемо најаве наших актуелних догађаја, као и фото репортаже о њима, које су веома популарне. Такође обавештавамо наше читаоце о нашим актуелним дешавањима у билтену.

7. РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ БИБЛИОТЕКЕ

Наша библиотека сваке године настоји да, поред проширења библиотечких услуга, спроведе и инфраструктурна унапређења. Поред буџетских средстава обезбеђених од стране општине, трудимо се да проширимо своје могућности и кроз конкурсе и донације.

У другом крилу зграде библиотеке, у сали број 13, постављен је модеран инвертерски клима-уређај. С обзиром да просторију током врелих летњих месеци користи више група, значајан је напредак што ће се од сада друштвени програми, вечери друштвених игара и други догађаји одвијати у климатизованом простору.

У читаоници у приземљу, на површини од око 10 м², због значајних оштећења подних плочица било је неопходно извршити њихову замену, што је успешно реализовано. Поред тога, заменили смо дотрајале и оштећене комарнике, а у складу са финансијским могућностима постављене су и нове мреже. На улазу из дворишта постављен је рукохват на захтев старијих корисника, чиме им је олакшан приступ згради. Такође је извршено значајно проширење складишног простора на два службена рачунара.

8. КОНКУРСИ

Финансијска средства неопходна за наше активности обезбедила је локална самоуправа, а ослањали смо се и на сопствена средства. Наши сопствени приходи се састоје од уплата чланарина и изнајмљивање две посебне сале. Сопствени приходи се могу користити само за куповину нових књига. Поред тога успешно смо конкурисали код Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице, Покрајинског секретаријата за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама и Националног савета мађарске националне мањине. Поред конкурсних средстава, додатну финансијску подршку пружили су Национални савет мађарске националне мањине и Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама, што нам је омогућило да 73. Кањишку колонију књижевника организујемо несметано и без потешкоћа. Преко споменутих конкурса следеће донације смо добили:

Табела одобрених пројеката и финансијске подршке

Организација која је расписала конкурс	Тема пројекта	Одобрена подршка
Покрајински секретаријат за културу	Набавка књига	190.000,00 RSD
	73. Канишка колонија књижевника	100.000,00 + 80.000,00 RSD
Национални савет мађарске националне мањине	73. Канишка колонија књижевника	80.000,00 + 120.000,00 RSD
Покрајински секретаријат за образовање, законодавство, управу и националне мањине – националне заједнице	Израда двојезичних формулара	58.000,00 RSD
Програм Мараи Шандор, Будимпешта	Набавка књига	275.000,00 HUF
Министарство културе Републике Србије	Набавка књига	173.000,00 RSD

9. ИЗДАВАЊЕ

Издавачка делатност није основна делатност библиотека, ипак, последњих година објавили смо две, за завичајни фонд веома значајне публикације. Први, други том Кањишке монографије, објављен је 2018. године, док је други (Золтан Кламар: Наше наслеђе) објављен 2022. године. У случају обе публикације, објављивању је претходило вишегодишње припремање и истраживачки рад, чиме је обезбеђена научна исправност текста књига и естетски квалитет публикације. Потребна средства за трошкове обезбеђена су из локалне самоуправе и извора мађарске фондације “Bethlen Gábor Alapítvány”.

Наша прва гастрономска публикација објављена је 2024. године под насловом „По укусу – колико прими”. Тираж књиге износио је 720 примерака, а свечана промоција одржана је у оквиру Хоргошких бербанских дана, пред препуном салом. Успех је недвосмислено потврдио потребу за наставком рада, те је у припреми и други део, који ће се заснивати на новој тематици и садржаће бројне новине. Објављивање се планира за 2026. годину.

Године 2025. објављена је наша двојезична публикација под насловом „Magyarok az itthonban – Кањижа”, чији су аутори Шандор Фејеш, Лајош Форо и Ливија Вранић Варади. Богато илустрована књига представља историју нашег града од првих писаних трагова до данашњих дана, једноставним, читљивим и свима приступачним језиком. Књига је штампана у тиражу од 500 примерака уз подршку Општине Кањижа, а може се купити у библиотеци, као и у књижари Westbook.eu.

10. САРАДЊА СА ДРУГИМ ПАРТНЕРИМА

Током године смо сарађивали са библиотеком Чемеги Карољ из Чонграда, Заводом за културу војвођанских Мађара, Капоч библиотечком групом, вртићем Наши Бисери, Основном школом Ј. Ј. Змај, Регионалним креативним атељеом, Културним домом у Хоргошу, библиотеком Јухас Ержебет у Бачкој Тополи, Градском библиотеком у Сенти, Канцеларијом за младе Општине Кањижа, књижарама Вестбук и Корвина, као и са средњим школама у Сегедину у оквиру друштвено-корисног рада.

11. КУЛТУРНО-ОБРАЗОВНИ ПРОГРАМИ

Поред наших основних задатака, посебну пажњу посвећујемо организовању културних и друштвених манифестација. Кроз програме за децу, радионице, књижевне сусрете и књижевне вечери настојимо да се обратимо свим узрастима. Наши догађаји се редовно одвијају уз велико интересовање публике, а сала „Конц Иштван” је често

испуњена до последњег места, нарочито приликом наступа локалних аутора. Поред тога, више пута смо били домаћини догађајима у организацији других удружења.

- током периода од јануара до децембра одвијале су се радионице „Пецимо, пецимо...”, прикупљање рецепата и интервјуи за други део припремане збирке рецепата Пешчане висоравне. Места прикупљања грађе: Хоргош, Мартонош, Морахалом, Палић, Мале пијаци
- у јануару смо организовали петодневну Зимску играоницу са радионицама на тему биљака за најмлађе кориснике библиотеке, на којој је свакодневно учествовало више од 80 деце.
- поводом Дана мађарске културе, 28. јануара је пред препуном салом представљен програм „БАР ДА СМО И МИ ТАКВИ” у извођењу Анамарије Шудар и Матеа Терека (Мистрал). Истог дана у преподневним часовима извођачи су одржали нерегуларан час књижевности за ученике из општине.
- 31. јануара, у сарадњи са Регионалном креативном радионицом, у Арт кафеу је организована промоција књиге Јаноша Сентмартонија „Вратити се кући пре кише”. Покровитељ догађаја био је Национални савет мађарске националне мањине.
- 20. фебруара, такође у сарадњи са Регионалном креативном атељеом, организовали смо представљање збирке „Сопствено село” Тимеје Ленерт Могер.
- 24. фебруара у огранку библиотеке у Хоргошу одржана је промоција књиге и радионица прича за децу (Богларка Себењи: „Матијеве зимске авантуре”).
- 11. марта одржана је промоција књиге Тибора Молнара „Усамљени гроб...”.
- 25. марта библиотеку су посетили сарадници Библиотеке „Карој Чемеги” из Чонграда. Главни циљ посете био је одржавање радионице за предшколце установе „Наши бисери” из Кањиже.
- 27. марта одржана је промоција књиге Оскара Никовица „Шетња пред матуру од Сомбора до Удвархеља (и назад!)”.
- 4. априла одржано је општинско такмичење у рецитовању уз учешће ученика основних школа из општине. Истог дана, у сарадњи са књижаром Westbook.eu из Хоргоша, организован је Ускршњи сајам књига.
- 11. априла, поводом Дана мађарске поезије, представљен је програм „Оно што скријеш у срцу” у извођењу добитника награде Pro Urbe из Сенте, ансамбла Мечвираг.
- 11. априла огранак библиотеке у Хоргошу, под називом „Поетско уже“ организовао је заједнички програм са Домом културе у Хоргошу за ученике основних школа, као и Ускршњи сајам књига.
- 15. априла гости библиотеке били су Јудит Киш Агнеш и Ђерђ Молнар, који су говорили о авантурама Бабалије. Програму су присуствовали ученици првог и другог разреда ОШ „Ј. Ј. Змај”.
- 15. маја Варо Данијел и Ђури Молнар одржали су интерактивно предавање за ученике ОШ „Ј. Ј. Змај”.

- 30. маја одржана је промоција омладинског романа Беле Сегеди-Сабоа „Вили и плави носорог”. Присуствовали су ученици шестог разреда ОШ „Ј. Ј. Змај” са наставницима мађарског језика.
- 5. јуна одржана је општинска смотра приповедања за предшколце.
- 13. јуна одржана је веома успешна промоција књиге Иштвана Балоба „Мале приче у сецесијском простору”.
- током летњег распуста расписали смо општинско такмичење у летњем читању за ученике основних школа.
- у септембру смо као суорганизатори учествовали у реализацији 73. Кањишке колоније књижевника.
- 22. септембра Емеше Нађ, децји библиотекар Библиотеке „Ержебет Јухас” из Б. Тополе, одржала је интерактивну радионицу прича за ученике трећег и четвртог разреда ОШ „Јован Јовановић Змај”.
- у организацији огранка библиотеке у Хоргошу, од септембра до децембра реализован је Божићни изазов читања за децу и одрасле.
- током октобра и новембра у огранку у Хоргошу одржано је осам сусрета књижевно-терапијске групе и радионице за жене под вођством Рите Козме.
- 15. октобра угледни будимпештански историчар књижевности др Јанош Рајзингер одржао је пред препуном салом предавање под називом „Слобода, закон, заповести”.
- поводом Дана општине Кањижа расписали смо књижевни и фото-конкурс под називом „Приче куће”, на који је пристигло више од 120 радова.
- такође поводом Дана општине организовано је предавање др Лајоша Фороа „Људи и приче Кањиже између 1941. и 1944. у огледалу штампе”.
- 29. октобра одржана је промоција књиге карикатуристе Атиле Салаија „Фрицка-галерија”.
- 12. новембра др Јанош Рајшингер одржао је пред препуном салом предавање „Будућност света и Европе”.
- 19. новембра стручњак за религиологију Акош Калмар одржао је веома посећено предавање „Утицај и неопходност религијске економске етике на свесну потрошњу и саосећајну економију”.
- 4. децембра у великој сали Дома уметности одржано је књижевно-психолошко вече „Ако ме волиш, зашто ме не волиш” у извођењу Шаролте Добрај и др Ђерђа Банкија.
- 10. децембра др Јанош Рајзингер одржао је пред препуном салом предавање „Јеврејски, исламски и хришћански празници”. Истовремено је, у сарадњи са књижаром Westbook.eu из Хоргоша, организован Божићни сајам књига.
- 16. децембра одржана је промоција књиге „Magyarok – Кањижа”, чији су аутори Ливија Вранић Варади, Лајош Форо и Шандор Фејош.
- 18. децембра у огранку библиотеке у Хоргошу, у сарадњи са књижаром Westbook.eu, организован је Божићни сајам књига.

- у сарадњи са Омладинском канцеларијом ОЗ, месечно су организоване Вечери друштвених игара.
- руководиоца омладинског и дечјег одељења наше библиотеке одржао је 163 библиотечка часа за ученике нижих разреда основне школе.

С поштовањем,

Чаба Буш

Директор Библиотеке „József Attila“ Кањижа

12. ПРИЛОГ – ПРИСУТНОСТ У МЕДИЈИМА

Pannon Tv

<https://pannonrtv.com/rovatok/kultura/meses-foglalkozasok-gyerekeknek>
<https://pannonrtv.com/rovatok/kultura/mesemondo-ovodasok-versenye-magyarkanizsan>
<https://pannonrtv.com/rovatok/termeszettvedelem/madarakrol-tartottak-eloadast-ovisoknak-magyarkanizsan>
<https://pannonrtv.com/rovatok/kultura/bemutattak-molnar-tibor-maganyos-sir-cimu-konyvet-magyarkanizsan>

Info TV

<https://www.youtube.com/watch?v=caYiVtZ7N7M>
<https://www.youtube.com/watch?v=eKvRJEt6eTg>
<https://www.youtube.com/watch?v=HJXi-AYN7Uw&t=1s>
<https://www.youtube.com/watch?v=6E3232jrhSE>
<https://www.youtube.com/watch?v=jOn5unNH2zU>
<https://www.youtube.com/watch?v=ulbA4JnAAMo>
<https://www.youtube.com/watch?v=6rMjVmlL8j8>
<https://www.youtube.com/watch?v=FeXeiMIAFR4>

RTV Novi Sad

https://www.rtv.rs/hu/vajdas%C3%A1g/interakt%C3%ADv-mes%C3%A9vel-motiv%C3%A1lni-a-gyermekeket_1658995.html

Magyar Szó

<https://www.magyarszo.rs/vajdasag/magyarkanizsa/a.324397/Maganyos-sir>
<https://www.magyarszo.rs/vajdasag/magyarkanizsa/a.325358/Az-olvaso-Karpat-medenceert>
<https://www.magyarszo.rs/vajdasag/magyarkanizsa/a.339149/Az-erdekes-konyvtar-a-jo-konyvtar>
<https://www.magyarszo.rs/vajdasag/magyarkanizsa/a.343352/Hetkoznapi-bantalmazasaink>

Hét Nap

<https://hetnap.rs/cikk/Mocsok-a-konyvtarban-54735.html>

Хоргошки огранак

Pannon Tv

<https://pannonrtv.com/rovatok/szines/horgos-iden-unnepi-fenybe-oltozik-advent-idejen>

<https://pannonrtv.com/rovatok/vesti-na-srpskom/horgos-ce-i-ove-godine-zasijati-u-praznicnom-ruhu-tokom-adventa>

<https://pannonrtv.com/rovatok/kultura/augusztusban-valtozatos-programokkal-varjak-az-erdeklodoket-horgoson>

<https://pannonrtv.com/rovatok/szines/receptek-csaladi-fotok-es-kozos-sutes-az-anyak-napiat-unnepeltek-horgoson>

<https://pannonrtv.com/rovatok/kultura/verskotelet-keszitettek-horgoson>

<https://pannonrtv.com/rovatok/szines/bolyhos-katat-sutottek-kispiaci-tajhazban>

<https://pannonrtv.com/rovatok/onkormanyzatok/fotopalyazatot-hirdetnek-horgoson>

<https://pannonrtv.com/rovatok/vesti-na-srpskom/april-ce-u-horgos-biti-izuzetno-aktivan>

<https://pannonrtv.com/rovatok/onkormanyzatok/mozgalmas-lesz-az-aprilis-horgoson>

Magyar Szó

<https://www.magyarszo.rs/vajdasag/topolya/a.343452/Konyvtarkozi-egyuttmukodes>

Hét Nap

<https://hetnap.rs/cikk/Palicsnak-is-volt-kisutnivaloja-55169.html>